

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Державний фінансовий контроль

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

року набору

2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

072 Фінанси, банківська справа та страхування

шифр і найменування спеціальності

освітня програма

Державні фінанси

назва освітньої програми

академічні групи

Ф-18, Ф-18і, 3Ф-18

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Семенець Аліна Олександрівна,
професор кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, доктор економічних наук,
доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Шелест Олексій Леонідович,
доцент кафедри міжнародного бізнесу,
фінансів та обліку, кандидат економічних наук,
доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
міжнародного бізнесу, фінансів та обліку

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування загальних та фахових компетентностей щодо організації контрольно-ревізійної роботи, її правового та інформаційного забезпечення, методики та організації ревізійного процесу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні засади контрольно-ревізійної роботи як інструменту впливу на формування цілісної системи знань про методику та організацію ревізійного процесу.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін: «Фінанси, гроші та кредит», «Бухгалтерський облік», «Економічний аналіз», «Бюджетна система», «Податкова система», «Банківська система», «Державні фінанси», «Місцеві фінанси».

Мова викладання – українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність працювати у команді.

ЗК 9. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахових компетентностей:

ФК 3. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ФК 5. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

ФК 8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері державних фінансів.

ФК 9. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

програмних результатів навчання:

ПРН 4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРН 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері державних фінансів.

ПРН 9. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПРН 11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері державних фінансів.

ПРН 12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПРН 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність та зміст економічного контролю

Основні етапи розвитку контролю у світі. Еволюція контролю в Україні. Особливості організації контрольної діяльності в зарубіжних країнах. Контроль як найважливіша функція управління. Організаційні види контролю. Сутність економічного контролю. Види економічного контролю. Характеристика форм економічного контролю. Основні завдання та функції економічного контролю. Предмет та об'єкт економічного контролю. Види ревізій, методи і засоби їх проведення. Методи здійснення фінансово-господарського контролю. Державні органи економічного контролю в Україні.

Тема 2. Сутність та функції державного фінансового контролю

Сутність, мета, завдання та значення державного фінансового контролю. Види державного фінансового контролю. Об'єкт, суб'єкт та предмет державного фінансового контролю. Функції фінансового контролю у системі державних фінансів. Основні принципи державного фінансового контролю. Система державного фінансового контролю в Україні. Нормативно-правове регулювання державного фінансового контролю в Україні. Різновиди державного фінансового контролю (бюджетний, податковий казначейський, банківський).

Тема 3. Сутність та зміст складових державного фінансового контролю

Сутність та зміст державного фінансового аудиту. Завдання, об'єкти, функції державного фінансового аудиту. Класифікація державного фінансового аудиту. Нормативно-правове забезпечення державного фінансового аудиту. Сутність та зміст інспектування. Мета, завдання, об'єкти, суб'єкти інспектування. Функції та принципи інспектування. Перевірка та моніторинг закупівель: сутність та зміст. Нормативно-правове забезпечення перевірки закупівель.

Тема 4. Планування контрольно-ревізійної діяльності

Стадії контрольно-ревізійного процесу. Планування діяльності органів державного фінансового контролю. Планування контрольно-ревізійної діяльності. Види планів. Складання планів та програм ревізії, робочого плану ревізора. Складання планів та програм державного фінансового аудиту.

Тема 5. Проведення контрольно-ревізійної діяльності

Основні етапи ревізії. Особливості проведення ревізії за зверненням правоохоронного органу. Основні етапи державного фінансового аудиту. Ознайомлення зі структурою і господарством об'єкта, який перевіряється. Групування порушень за ознаками, їх документування під час контролю. Права, обов'язки і відповідальність службових осіб органу державного фінансового контролю.

Тема 6. Узагальнення та реалізація результатів державного фінансового контролю

Методи узагальнення результатів державного фінансового контролю. Документація про результати контрольних заходів. Форми складання актів. Оформлення результатів державного фінансового контролю. Акт ревізії. Акт перевірки закупівель. Проміжні акти. Довідки. Аудиторський звіт. Висновок про результати моніторингу закупівель. Реалізація результатів ревізії та державного фінансового аудиту. Забезпечення гласності та дієвості державного фінансового аудиту і ревізій.

Тема 7. Контроль діяльності підприємницьких структур

Класифікація підприємницьких структур. Завдання, об'єкти та джерела інформації контролю доходів і фінансових результатів діяльності підприємства. Контроль фінансових результатів діяльності підприємства. Завдання, об'єкти та джерела інформації контролю статутної діяльності та фінансового стану підприємства. Контроль статутної діяльності підприємства. Контроль фінансового стану підприємства. Типові порушення, які виявлені під час контролю фінансових результатів, статутної діяльності, фінансового стану підприємства.

Тема 8. Контроль діяльності бюджетних установ

Система контролю в бюджетних установах. Мета, об'єкти, завдання та порядок перевірки (ревізії) бюджетних установ. Етапи ревізії бюджетної установи. Перевірка кошторису та плану асигнувань бюджетної установи. Перевірка розрахункових операцій бюджетної установи. Перевірка фінансової звітності бюджетної установи.

Тема 9. Особливості контролю фінансово-кредитних установ

Класифікація фінансово-кредитних установ. Особливості контролю фінансово-кредитних установ. Особливості контролю небанківських фінансово-кредитних установ. Особливості контролю і аудиту в банках. Фінансовий моніторинг торговців цінними паперами. Фінансовий моніторинг ломбардів. Внутрішній фінансовий моніторинг лізингодавців. Особливості моніторингу фінансових операцій Державним комітетом фінансового моніторингу.

Тема 10. Контроль виконання місцевих бюджетів у фінансових органах

Мета, завдання, джерела інформації та основні напрями контролю виконання місцевих бюджетів. Контроль за формуванням коштів місцевих бюджетів. Контроль за використанням коштів на реалізацію бюджетних програм. Особливості контролю за збереженням державного та муніципального майна, переданого в користування недержавним підприємствам.

Тема 11. Контроль ефективності використання коштів державного бюджету Рахунковою палатою при Верховній Раді України

Мета, об'єкти та основні завдання контролю ефективності використання коштів державного бюджету. Організація і планування контрольно-ревізійної

роботи Рахункової палати. Перевірка правомірності видання центральними органами виконавчої влади нормативно-правових актів. Перевірка використання коштів Державного бюджету України та загальнодержавних цільових і позабюджетних фондів. Перевірка касового та фактичного виконання бюджету. Перевірка використання коштів Державного бюджету України підприємствами і установами. Перевірка використання коштів з резервного фонду Кабінету Міністрів України. Перевірка використання бюджетних позичок.

Тема 12. Внутрішній (відомчий) контроль у системі виконавчої влади.

Участь правоохоронних органів у заходах державного фінансового контролю

Мета та основні завдання внутрішнього (відомчого) фінансового контролю. Особливості організації та проведення внутрішнього фінансового контролю. Узагальнення та систематизація результатів перевірок. Роль і значення правоохоронних органів у здійсненні державного фінансового контролю. Взаємодія з правоохоронними органами на стадії підготовки, здійснення, реалізації результатів контрольних заходів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024	
		Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна	Осінь	Весна
Денна повна	Лекційні заняття				36				
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття				36				
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів				108				
	Усього годин				180				
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття			6	6				
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття			4	8				
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів			58	53				
	Усього годин			68	67				
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Теми дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Сутність та зміст економічного контролю	21	6		6		9							15	2		2		11						
Тема 2. Сутність та функції державного фінансового контролю	17	4		4		9							14	2		2		10						
Тема 3. Сутність та зміст складових державного фінансового контролю	13	2		2		9							10					10						
Тема 4. Планування контрольно-ревізійної діяльності	17	4		4		9							12	2		2		8						
Тема 5. Проведення контрольно-ревізійної діяльності	17	4		4		9							12	2		2		8						
Тема 6. Узагальнення та реалізація результатів державного фінансового контролю	17	4		4		9							12	2		2		8						
Тема 7. Контроль діяльності підприємницьких структур	13	2		2		9							10	2		2		6						
Тема 8. Контроль діяльності бюджетних установ	13	2		2		9							10					10						
Тема 9. Особливості контролю фінансово-кредитних установ	13	2		2		9							10					10						
Тема 10. Контроль виконання місцевих бюджетів у фінансових органах	13	2		2		9							10					10						
Тема 11. Контроль ефективності використання коштів державного бюджету Рахунковою палатою при Верховній Раді України	13	2		2		9							10					10						
Тема 12. Внутрішній (відомчий) контроль у системі виконавчої влади. Участь правоохоронних органів у заходах державного фінансового контролю	13	2		2		9							10					10						
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	36		36		108							135/4,5	12		12		111						

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: денної форми навчання – <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5201>; заочної форми навчання – <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5313>.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Сутність та зміст економічного контролю

1. Особливості організації контрольної діяльності в зарубіжних країнах.
2. Предмет та об'єкт економічного контролю.
3. Державні органи економічного контролю в Україні.

Тема 2. Сутність та функції державного фінансового контролю

1. Різновиди державного фінансового контролю (бюджетний, податковий, казначейський, банківський).
2. Нормативно-правове регулювання державного фінансового контролю в Україні.

Тема 3. Сутність та зміст складових державного фінансового контролю

1. Класифікація державного фінансового аудиту.
2. Нормативно-правове забезпечення державного фінансового аудиту.
3. Нормативно-правове забезпечення перевірки закупівель.

Тема 4. Планування контрольної-ревізійної діяльності

1. Планування діяльності органів державного фінансового контролю.

Тема 5. Проведення контрольної-ревізійної діяльності

1. Права, обов'язки і відповідальність службових осіб органу державного фінансового контролю.

Тема 6. Узагальнення та реалізація результатів державного фінансового контролю

1. Методи узагальнення результатів державного фінансового контролю.
2. Документація про результати контрольних заходів.

Тема 7. Контроль діяльності підприємницьких структур

1. Класифікація підприємницьких структур.
2. Типові порушення, які виявлені під час контролю фінансових результатів, статутної діяльності, фінансового стану підприємства.

Тема 8. Контроль діяльності бюджетних установ

1. Перевірка розрахункових операцій бюджетної установи.
2. Перевірка фінансової звітності бюджетної установи.

Тема 9. Особливості контролю фінансово-кредитних установ

1. Фінансовий моніторинг торговців цінними паперами.
2. Фінансовий моніторинг ломбардів.
3. Внутрішній фінансовий моніторинг лізингодавців.
4. Особливості моніторингу фінансових операцій Державним комітетом фінансового моніторингу.

Тема 10. Контроль виконання місцевих бюджетів у фінансових органах

1. Особливості контролю за збереженням державного та муніципального майна, переданого в користування недержавним підприємствам.

Тема 11. Контроль ефективності використання коштів державного бюджету Рахунковою палатою при Верховній Раді України

1. Перевірка використання коштів Державного бюджету України підприємствами і установами.

2. Перевірка використання коштів з резервного фонду Кабінету Міністрів України.

3. Перевірка використання бюджетних позичок.

**Тема 12. Внутрішній (відомчий) контроль у системі виконавчої влади.
Участь правоохоронних органів у заходах державного фінансового контролю**

1. Узагальнення та систематизація результатів перевірок.

2. Роль і значення правоохоронних органів у здійсненні державного фінансового контролю.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: денної форми навчання – <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5201>; заочної форми навчання – <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=5313>.

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Осінь 2021-Весна 2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Виконання практичного завдання	6	6
	Тестування на Порталі	2	2
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Виконання практичного завдання	4	6
	Тестування на Порталі	2	2
1.3	<i>Тема 3</i>		

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Виконання практичного завдання	2	
	Тестування на Порталі	1	2
1.4	Тема 4		
	Виконання практичного завдання	4	6
	Тестування на Порталі	2	2
1.5	Тема 5		
	Виконання практичного завдання	4	6
	Тестування на Порталі	2	2
1.6	Тема 6		
	Виконання практичного завдання	6	6
	Тестування на Порталі	2	2
1.7	Тема 7		
	Виконання практичного завдання	4	6
	Тестування на Порталі	2	2
1.8	Тема 8		
	Виконання практичного завдання	3	
	Тестування на Порталі	2	2
1.9	Тема 9		
	Виконання практичного завдання	2	
	Тестування на Порталі	1	2
1.10	Тема 10		
	Виконання практичного завдання	2	
	Тестування на Порталі	1	2
1.11	Тема 11		
	Виконання практичного завдання	2	
	Тестування на Порталі	1	2
1.12	Тема 12		
	Виконання практичного завдання	2	
	Тестування на Порталі	1	2
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	10	10
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	15	15
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	15	15
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Під час організації освітнього процесу на Порталі використовуються наступні елементи:

- виконання практичних завдань: елемент «Завдання»;
- тестування: елемент «Тест».

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль : навчальний посібник / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрий. – 2-е видання. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 424 с.

2. Дікань Л. В. Державний фінансовий контроль [Електронний ресурс] : навчальний посібник у схемах і таблицях / Л. В. Дікань, І. О. Шевченко, Є. В. Дейнеко, Д. В. Калінкін. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 275 с. Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21860> – Станом на 28.04.2021. – Назва з екрана.

3. Вітвицька Н. С. Державний фінансовий контроль : навчально-методичний посібник / Н. С. Вітвицька, І. Ю. Чумакова, М. М. Коцупатрий. – Київ : Київський національний економічний університет, 2017. – 408 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

4. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності : навчальний посібник для студентів / Т. Д. Косова. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 486 с.

5. Хмельков А. В. Державний фінансовий контроль: практикум / А. В. Хмельков. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 275 с.

6. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: офіційний веб-портал. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Станом на 28.04.2021. – Назва з екрана.